

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اشاره مختصری به تاریخ اهل بیت (علیهم السلام)
فصل ۷: دوران امام حسین (علیه السلام)

خانم زاکانی

امام حسین (علیه السلام)

- ولادت: ۳ شعبان سال ۴ ه.ق
- مدت امامت: حدود ۱۰ سال
- مرگ معاویه و بیعت گرفتن برای یزید
- نقض مفاد صلح نامه
- در خواست والی مدینه از امام برای بیعت با یزید
- حرکت از مدینه به مکه
- وصیت نامه امام به محمد بن حنفیه
- ارسال نامه های کوفیان
- ارسال مسلم بن عقیل به کوفه
- بیعت شیعیان در کوفه با مسلم
- حرکت امام از مکه به سمت کوفه
- انتصاب عبید الله بن زیاد به حکومت کوفه
- ارباب شدید مردم
- به شهادت رساندن حضرت مسلم
- برخورد امام با سپاه حر
- حر: راهی انتخاب کنید که شما را نه به کوفه و نه به مدینه برساند.
- وقایع ماه محرم سال ۶۱ ه.ق و عاشورا
- انگیزه ها و اهداف امام حسین (ع)
 - اصلاح امت
 - امر به معروف و نهی از منکر
 - احیای سنت پیامبر اکرم (ص) و امام علی (ع)
 - حمایت از حق و مبارزه با باطل
 - مبارزه با جهل
 - اجرای عدالت
 - افشای چهره منافقان
 - امتحان گسترده مسلمین
- نظریه های مختلف پیرامون اهداف عاشورا
 - کشته شدن (امام رفت تا کشته بشود).
 - تشکیل حکومت اسلامی
 - امر به معروف و نهی از منکر
 - هدف اصلی اصلاح امت اسلامی هست که منجر به تشکیل حکومت اسلامی یا شهادت میشود.
 - داستان برداشتن عذاب از قبرستان

مرگ معاویه و درخواست بیعت برای یزید

مرگ معاویه در ۱۵ رجب سال ۶۰ ه.ق و بیعت گرفتن برای پسرش یزید

انتخاب یزید، خلاف مفاد صلح نامه امام حسن «ع» و معاویه در سال ۴۱ ه.ق بود!

خودداری امام حسین(ع) از بیعت با یزید

یزید نامه ای برای حاکم مدینه نوشت و وی را از مرگ معاویه با خبر کرد.

دستور یزید: از حسین بن علی، عبدالله بن عمر، عبدالرحمن ابن ابی بکر و عبدالله بن زبیر به زور بیعت بگیر و هرکس که نپذیرفت، گردنش را بزن.

در خواست والی مدینه (ولید بن عتبّه) از امام برای بیعت با یزید و مهلت گرفتن امام

حرکت از مدینه به مکه

خروج از مدینه تا حرکت به سوی کوفه

- ▶ وصیت نامه امام به برادرشان، محمد بن حنفیه قبل از خروج از مدینه:
- ▶ من از روی ناسپاسی و زیاده خواهی و برای فساد و ستمگری، خروج نکردم؛ بلکه اصلاح امت جدم را می‌جویم. می‌خواهم امر به معروف و نهی از منکر کنم و به سیره جدم و پدرم علی بن ابی طالب (ع) رفتار کنم....
- ▶ امام ۴ ماه در مکه ماندند.
- ▶ ارسال نامه های کوفیان و دعوت از امام برای قیام
- ▶ فرستادن مسلم بن عقیل به عنوان نماینده امام
- ▶ بیعت شیعیان در کوفه با مسلم (۱۲ هزار، ۱۸ هزار یا ۳۰ هزار بیعت!)
- ▶ مسلم نامه‌ای به امام نوشت و پرشماری بیعت‌کنندگان را تأیید کرد و امام را به کوفه فراخواند.
- ▶ حرکت امام، اهل بیت و شیعیان از مکه به سمت کوفه
- ▶ انتصاب عبید الله بن زیاد (بسیار خشن و خون ریز) به حکومت کوفه و ارباب شدید مردم به شهادت رساندن حضرت مسلم

برخوردهای امام و لشکر ابن زیاد

- ▶ ابن زیاد چون از حرکت امام به سوی کوفه آگاه شد، حصین بن تمیم (رئیس شرطه خود) را همراه با چهار هزار نفر مرد نظامی برای کنترل اوضاع فرستاد.
- ▶ حربن یزید ریاحی، فرمانده هزار نفر از نیروها بود.
- ▶ برخورد با سپاه حرب بن یزید ریاحی
- ▶ «ای مردم! این، عذری است به درگاه خداوند عزوجل و شما. من به سوی شما نیامدم مگر پس از آنکه نامه‌های شما به من رسید و فرستادگان شما نزد من آمدند و از من خواستند که به نزد شما آیم و گفتید که ما امام نداریم، باشد که به وسیله من خدا شما را هدایت کند، پس اگر بر سر عهد و پیمان خود هستید من به شهر شما می‌آیم و اگر آمدنم را ناخوش می‌دارید، باز گردم.»
- ▶ گفت و شنودهایی بین امام و حر...
- ▶ حر: راهی را انتخاب کنید که شما را نه به کوفه برساند و نه به مدینه!

ورود به کربلا

- ▶ روز دوم محرم سال ۶۱ ق، به عنوان روز ورود امام و یارانش به کربلا
- ▶ خطبه امام:
مردم بندگان دنیا هستند و دین لقلقه زبانشان است؛ حمایت و پشتیبانی از دین تا آنجاست که زندگی‌شان در رفاه است پس هرگاه بلاء و سختی حادث شود دینداران کم می‌شوند.
- ▶ خریدن زمین کربلا
- ▶ رد و بدل شدن پیک‌ها
- ▶ بیعت با یزید یا مرگ؟
- ▶ عمر بن سعد روز سوم محرم، به همراه چهار هزار نفر از مردم کوفه وارد کربلا شد.
- ▶ هفتم محرم و بسته شدن آب
- ▶ گرفتن امان‌نامه برای فرزندان ام‌البنین (نفی‌قبیله‌گرایی در مقابل اعتقادات مذهبی)

تاسوعا و شب عاشورا

▶ عصر تاسوعا...

«اگر می‌توانی آنها را راضی کن که جنگ را تا فردا به تأخیر اندازند و امشب را به ما مهلت دهند تا با خدای خود راز و نیاز کنیم و نماز بگذاریم. خدا می‌داند که من نماز و تلاوت قرآن را بسیار دوست می‌دارم.»

▶ شب عاشورا...

«به گمانم این، آخرین روزی است که از سوی این قوم مهلت داریم. آگاه باشید که من به شما اجازه (رفتن) دادم. پس همه با خیال آسوده بروید که بیعتی از من بر گردن شما نیست. اینک که سیاهی شب شما را پوشانده، آن را مَرکبی بگیرید و بروید.»

▶ خطاب به یاران: همانا من یارانی باوفاتر و بهتر از یاران خود، و خاندانی نیکوکارتر و

مهربان‌تر از خاندان خودم سراغ ندارم؛ خدایتان از جانب من پاداش نیکو دهد.

▶ نگرانی حضرت زینب(س)

▶ اطمینان دهی یاران امام به اهل بیت (ع)

عاشورا

- ▶ موعظه دشمن قبل از شروع جنگ و معرفی خود
- ▶ مخالفت امام با پیشگام شدن در آغاز جنگ
- ▶ توبه حر بن یزید ریاحی
- ▶ آغاز جنگ از سوی عمر بن سعد
- ▶ وقت نماز ظهر و شهادت حبیب بن مظاهر
- ▶ وقایع عصر عاشورا
- ▶ شهادت نزدیکان امام حسین (ع)

وقایع پس از شهادت امام حسین (علیه السلام)

- ▶ غارت خیمه‌ها
- ▶ تاختن اسب بر بدن امام و جدا کردن سر شهدای کربلا
- ▶ فرستادن سرهای شهدا به کوفه
- ▶ اسارت اهل بیت امام
- ▶ دفن شهدا توسط قبیله بنی اسد بعد از خروج سپاهیان از صحرای کربلا
- ▶ بیماری امام سجاد (ع) و مراقبت از کودکان
- ▶ در هر حال نماز شب حضرت زینب (س) ترک نشد... امان از دل زینب....

انگیزه ها و اهداف امام حسین (علیه السلام)

▶ بیعت نکردن با یزید و مبارزه با ستمگران

▶ اصلاح امت

من از روی ناسپاسی و زیاده خواهی و برای فساد و ستمگری، خروج نکردم؛ بلکه اصلاح امت جدم را می‌جویم. می‌خواهم امر به معروف و نهی از منکر کنم و به سیره جدم و پدرم علی بن ابی طالب (ع) رفتار کنم....

▶ امر به معروف و نهی از منکر

▶ احیای سنت پیامبر اکرم (ص) و امام علی (ع)

▶ حمایت از حق و مبارزه با باطل

▶ مبارزه با جهل

۲ نوع انحراف داریم:
(۱) انحراف شخص فاسد
(۲) انحراف حکومت
در آن زمان، خطر انحراف کل اسلام وجود داشت.

انگیزه ها و اهداف امام حسین (علیه السلام)

▶ اجرای عدالت

هر کس حاکم ظالمی را مشاهده کند که (در اثر ظلم و جور) محرمات الهی را حلال شمرده و عهد و پیمان های الهی را شکسته و با سنت و سیره رسول خدا مخالفت کرده و در میان بندگان خدا با گناه و دشمنی عمل می کند و در مقابل چنین حاکم ستمگری هیچ گونه عکس العمل گفتاری یا رفتاری از خود بروز ندهد خداوند چنین انسانی را در جایگاه همان ظالم ستمگر داخل می کند.

▶ افشای چهره منافقان

▶ امتحان گسترده مسلمین

▶ تشکیل حکومت اسلامی

خدایا! تو خوب می دانی که انقلاب و نهضت من به خاطر حکومت و سلطنت بر مردم و دستیابی به زرق و برق دنیا نبوده بلکه هدف من از حکومت، ارائه معالم و نشانه های دینت به مردم ، و اصلاح بلاد و شهرها و ایجاد امنیت برای بندگان و عمل به فرایض و سنتها و احکام توست.

نظریه های مختلف پیرامون اهداف عاشورا

(۱) امام رفت تا کشته شود؛ از ابتدا هدفی جز شهادت را دنبال نمی کرده است.

(ناقض این نظریه: مواجهه امام با حُر: من را رها کنید تا برگردم.)

(۲) هدف امام جلوگیری از جنگ و تشکیل حکومت است.

(ناقض این نظریه: شنیدن خبر شهادت مسلم و عدم بازگشت)

(۳) هدف اصلی، امر به معروف و نهی از منکر است.

(۴) هدف اصلی اصلاح امت اسلامی هست که منجر به تشکیل حکومت اسلامی یا شهادت میشود.

(جامع ترین نظریه در تکمیل نظریه سوم)

هدف اصلی قیام امام حسین (ع)، اصلاح امت اسلامی هست که منجر به تشکیل حکومت اسلامی یا شهادت میشود.

در زمان امام، این هدف منجر به شهادت و در زمان ما، منجر به تشکیل حکومت و انقلاب اسلامی ایران شد.

در محضر امام حسین (علیه السلام)

فرزندم! در مسیر حق استوار و ثابت باش گرچه تلخ و سخت باشد.

پنج دستور را عمل کن بعد از آن هر چقدر دلت می‌خواهد به سوی گناه برو؛

- ۱- روزی خدا را نخور
- ۲- از تحت حکومت خداوند بیرون برو
- ۳- جایی پیدا کن که خدا تو را نبیند
- ۴- عزرائیل را موقع جان دادن از خودت دور کن
- ۵- اگر خواستند تو را به آتش جهنم ببرند نرو!

آنگاه هر قدری می‌خواهی معصیت نما!

❖ داستان برداشتن عذاب از قبرستان به سبب مداوت بر زیارت عاشورا